

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Komínkovou ve věci

žalobce: M. M.

proti

žalovanému: Ministerstvo práce a sociálních věcí,
se sídlem Na Poříčním právu 376/1, 128 00 Praha,

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 3. 2025, č. j. MPSV-2025/75235-914,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Předmět řízení

1. Žalobce brojí proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 3. 2025, č. j. MPSV-2025/75235-914 (dále též jen: „*napadené rozhodnutí*“), kterým bylo coby opožděné zamítnuto podle § 92 odst. 1 správního řádu jeho odvolání proti rozhodnutí Úřadu práce ČR-krajské pobočky

v Plzni (dále též jen: „úřad práce“) ze dne 4. 4. 2022, č. j. 62163/2022/PPA. Jím byla zamítnuta jeho žádost o dávku příspěvku na živobytí podaná dne 31. 1. 2022.

2. Žalobce tvrdil, že mu ve včasném podání odvolání bránily zdravotní potíže. Správní orgány však dospěly k závěru, že se nejednalo o potíže takového druhu a intenzity, které by žalobci bránily ve včasném podání odvolání.

Obsah žaloby

3. Žalobce v žalobě uvedl, že správní orgán porušil jeho práva tím, že vydal dne 28. 2. 2022 pod č.j. 19392/2022/PPA rozhodnutí o jeho žádosti o přerušení řízení ze dne 11. 2. 2022 (doplněné téhož dne o zprávy o aktuálním omezení schopností k právním úkonům). Žalobce namítal, že správní orgán jako by přerušoval řízení z úřední povinnosti, když odkázal pouze na § 64 odst. 1 správního řádu, nikoli na § 64 odst. 2 správního řádu. Správní orgán se podle žalobce také nezabýval žalobcovou tvrzenou a lékařskými zprávami dokládanou zdravotní indispozicí, nepřihlédl k žalobcovu návrhu doby přerušení, a pouze žalobce vyzval, aby neprodleně, nejpozději do 31. 3. 2022, doložil své tvrzení o nemožnosti předložit včas všechny podklady k posouzení nároku na příspěvek na živobytí, jinak bude žádost o dávku zamítnuta. Dále správní orgán uvedl, že „V řízení se bude pokračovat, jakmile bude mít správní orgán dostatečné podklady pro rozhodnutí o žádosti žalobce.“ Toto si podle žalobce odporuje, či je minimálně nepochopitelné, o jakou jeho žádost a jaké řízení jde.
4. Dále žalobce tvrdil, že správní orgán prvního stupně porušil jeho práva tím, že vydal dne 4.4.2022 pod č.j. 62163/2022/PPA Vyrozhodnění o pokračování v řízení, které odůvodnil tak, že „uplynula stanovená lhůta, po kterou bylo řízení přerušeno a do které byl žadatel povinen doložit požadované podklady ve výzvě ze dne 1.2.2022 evidované pod č.j.10542/2022/PPA a v Usnesení o přerušení řízení ve věci žádosti o přiznání požadované sociální dávky evidované pod č.j.19392/2022/PPA, které bylo žadateli prokazatelně doručeno dne 3.3.2022.“. Toto si podle žalobce odporuje (či je minimálně nepochopitelné, jak tyto výzvy a v jakém stádiu jakého řízení spolu souvisí), protože první zmíněná výzva ze dne 1.2.2022 č.j.10542/2022/PPA se týká řízení "samotného" a nikoli řízení "o přerušení řízení samotného".
5. Podle žalobce správní orgán porušil jeho práva tím, že vydal téhož dne 4.4.2022 rozhodnutí č.j. 62163/2022/PPA o zamítnutí žádosti o příspěvek na živobytí, s tím, že: "Žadatel ve svém prohlášení dále uvedl, že do doby zlepšení svého zdravotního stavu není schopen doložit požadované podklady. Vzhledem k uvedenému správní orgán v souladu s § 64 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, vyhověl žádosti o přerušení řízení...". Toto podle žalobce odporuje skutečnému znění usnesení o přerušení řízení ("v souladu s ustanovením § 64 odst. 1 a 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád..."). Podle žalobce tímto textem odůvodnění se správní orgán zcela nezákonně snaží zhojit vadu řízení o přerušení řízení.
6. Žalobce v žalobě namítal, že ho správní orgán v rozhodnutí o zamítnutí dávky neprávem osočuje tím, že uvádí: "O následcích své nečinnosti byl žadatel srozuměn v samotné výzvě a rovněž v odůvodnění usnesení o přerušení řízení." Žalobce podle svého názoru nebyl tím, kdo nečinil, na rozdíl o správního orgánu, který se choval tak, jako by mu žalobce lékařské zprávy nedoložil, protože se o nich v konečném rozhodnutí nezmiňuje.

7. Žalobce dále uvedl, že když se ještě v trvání své zdravotní indispozice dne 8.4.2022 osobně dostavil ke správnímu orgánu ve snaze tuto vzniklou situaci řešit, správní orgán nešetřil jeho práva (např. jakkoli mu nevyšel vstříc, nepoučil ho, nenechal ho podat ani ústně odvolání atd.) a ani nebral v potaz to, že chvíli to vypadalo, že bude třeba zásahu záchranné služby pro arytmiu z rozčilení. Jako důkaz navrhl žalobce audiozáznam z tohoto jednání, protože úřední protokol z této návštěvy neodpovídá skutečnosti, a to stejně tak, jak bylo již soudem zjištěno o jeho následující návštěvě (po skončení zdravotní indispozice) ze dne 11.5.2022 (pro jistotu navrhl žalobce jako důkaz i audiozáznam z tohoto jednání).
8. Žalobce namítal velké pochybení správního orgánu prvního stupně v řízení o žalobcově žádosti o přerušení řízení ze zdravotních důvodů s tím, že žalobce předložil lékařské zprávy, ale správní orgán postupoval tak, jako by mu nebyly vůbec předloženy. Podle názoru žalobce, pokud by se správní orgán těmito zprávami zabýval, musel by dojít k závěru, že by měl postupovat podle § 64 odst. 1 písm. d), a nikoli žalobci dávat za vinu, že si zástupce (opatrovníka) sám (bez poučení) měl zvolit. Nebo měl správní orgán činit další kroky ke zjištění skutečného rozsahu zdravotní indispozice žalobce (např. vyzvat žalobce či přímo lékaře k upřesnění doložených lékařských zpráv, a nebo si nechat udělat zdravotní posudek atp.), protože správní orgán nemá právo tyto lékařské zprávy jakkoli hodnotit. Podle žalobce zdravotní indispozice trvala od 18.5.2021, a to nejdříve do 1.5.2022. Žalobce navrhl k tomuto jako důkazy výpovědi všech lékařů na všech lékařských zprávách, které se týkají nemoci rozsáhlého infarktu a s tím spojených zdravotních komplikací, a pokud by ani toto nestačilo, tak navrhl důkaz formou znaleckého posudku z oboru zdravotnictví.
9. V závěru žaloby žalobce navrhl zrušení napadeného rozhodnutí a uložení správnímu orgánu, aby se řádně vypořádal doloženými lékařskými zprávami, potvrzujícími žalobcovu zdravotní indispozici, jež byla objektivním důvodem, proč nemohl pokračovat v řízení o žádosti o příspěvek na živobytí ze dne 1. 2. 2022.

Vyjádření žalovaného

10. Žalovaný ve svém vyjádření nejdříve rekapituloval procesní průběh věci. Úřad práce České republiky - krajská pobočka v Plzni, kontaktní pracoviště Plzeň-město, (dále jen „úřad práce“) rozhodl podle ustanovení § 49 odst. 5 zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, rozhodnutím ze dne 04.04.2022 č. j. 62163/2022/PPA zamítnout žádost o příspěvek na živobytí podanou dne 31.01.2022. V rámci odvolacího řízení žalovaná rozhodnutím ze dne 16. 07. 2024, č. j. MPSV-2024/161310-914, odvolání jako opožděné zamítla. Krajský soud v Plzni rozsudkem ze dne 22. 02. 2023, č. j. 77 A 40/2022-50, žalobu podanou žalobcem jako nedůvodnou zamítnul. Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 21. 09. 2023, č. j. 2 Ads 111/2023-43, rozsudek Krajského soudu v Plzni zrušil a věc vrátil soudu k dalšímu řízení. Krajský soud v Plzni v následném rozsudku ze dne 20. 03. 2024, č. j. 77 A 40/2022-117, pod bodem V. konstatoval, že zásah spočívající v tom, že úřad práce neumožnil žalobci dne 11. 05. 2022 podat ústně do protokolu žádost o určení neplatnosti doručení, žádost o prominutí zmeškání lhůty pro podání odvolání a odvolání proti rozhodnutí ze dne 04. 04. 2022, č. j. 62163/2022/PPA, byl nezákonný. Žalobce učinil podle protokolu o ústním jednání ze dne 16. 05. 2024 uvedená podání. Usnesením ze dne 30. 05. 2024, č. j. UPCR-PM-2024/118189-20190600, rozhodl úřad práce tak, že žalobci nepromíjí zmeškání úkonu spočívajícího v podání odvolání proti

rozhodnutí ze dne 04. 04. 2022, č. j. 62163/2022/PPA. V rámci odvolacího řízení bylo rozhodnutím ze dne 16. 07. 2024, č. j. MPSV- 2024/161156-914, usnesení úřadu práce potvrzeno a odvolání žalobce zamítnuto. Žalovaná dále rozhodnutím ze dne 16. 07. 2024, č. j. MPSV-2024/161310-914, rozhodla o odvolání proti rozhodnutí úřadu práce o zamítnutí žádosti o dávku příspěvek na živobytí podanou dne 31. 01. 2022 zamítnout jako opožděné. Podle rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 18. 12. 2024, č. j. 63 Ad 13/2024-94, bylo toto rozhodnutí žalované zrušeno a věc vrácena k dalšímu řízení. V odůvodnění rozsudku je uvedeno, že žalobce neprokázal, že by mu v podání odvolání bránila závažná překážka na jeho vůli nezávislá. Proto jsou rozhodnutí správních orgánů o tom, že u žalobce nejsou splněny podmínky pro prominutí zmeškání podání tohoto odvolání, považována za zákonná. Není však sporu o tom, že žalobce požádal také o určení neplatnosti doručení rozhodnutí úřadu práce ze dne 04. 04. 2022, č. j. 62163/2022/PPA. Usnesením ze dne 27. 01. 2025, č. j. UPCR-PM-2025/16862-20190506, rozhodl úřad práce o nevyhovění žádosti o určení neplatnosti doručení rozhodnutí. V rámci odvolacího řízení bylo rozhodnutím ze dne 20. 03. 2025, č. j. MPSV- 2025/71209-914, usnesení úřadu práce potvrzeno a odvolání žalobce zamítnuto. Rozhodnutí žalované nabylo právní moci dne 24. 03. 2025. Žalovaná následně vydala dne 26. 03. 2025 rozhodnutí, č. j. MPSV-2025/75235- 914, a v odůvodnění rozhodnutí uvedla, že rozhodnutí úřadu práce o zamítnutí žádosti o dávku příspěvek na živobytí obsahuje poučení, ve kterém je uvedeno, že proti tomuto rozhodnutí lze ve lhůtě 15 dnů ode dne jeho oznámení podat odvolání. Odvolání se podává u správního orgánu, který rozhodnutí vydal, tedy u Úřadu práce České republiky - krajské pobočky v Plzni.

11. Žalovaný ve vyjádření k žalobě citoval ust. ustanovení § 72 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“) podle něhož se rozhodnutí účastníkům řízení oznamuje doručením stejnopisu písemného vyhotovení do vlastních rukou nebo ústním vyhlášením. Fyzické osobě se písemnost doručuje na adresu pro doručování, na adresu jejího trvalého pobytu nebo prostřednictvím veřejné datové sítě do datové schránky. Odvolací lhůta činí 15 dnů ode dne oznámení rozhodnutí (ustanovení § 83 odst. 1 správního řádu). Pokud je provedení určitého úkonu v řízení vázáno na lhůtu, je lhůta zachována, je-li posledního dne lhůty učiněno podání u věcně a místně příslušného správního orgánu anebo je-li v tento den podána poštovní zásilka adresovaná tomuto správnímu orgánu, která obsahuje podání, držiteli poštovní licence nebo zvláštní poštovní licence [(ustanovení § 40 odst. 1 písm. d) správního řádu].
12. Podle žalovaného dle ustanovení § 18a odst. 3 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, nepřihlásí-li se osoba do datové schránky ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byl dokument dodán do datové schránky, považuje se tento dokument za doručený posledním dnem této lhůty. Správní rozhodnutí úřadu práce ze dne 4. 4. 2022, č. j. 62163/2022/PPA, o zamítnutí žádosti o příspěvek na živobytí bylo vypraveno dne 5. 4. 2022 a doručováno prostřednictvím veřejné datové sítě do datové schránky fyzické osoby. Rozhodnutí bylo považováno za doručené desátým dnem po dodání zprávy do datové schránky (tzv. fikcí) dne 15. 4. 2022. Prostřednictvím provozovatele poštovních služeb bylo rozhodnutí úřadu práce převzato osobně žalobcem dne 6. 4. 2022. Patnáctidenní lhůta stanovená pro podání odvolání je lhůtou zákonnou, začala plynout dne 16. 4. 2022 a posledním dnem pro podání odvolání byl den 2. 5. 2022. Žalobce má zřízenou datovou schránku fyzické osoby. Pokud by se za den doručení považoval datum 6. 4. 2022 (osobní převzetí), posledním dnem pro podání odvolání by byl den 21. 04. 2022. Rozhodnutí úřadu práce doručené prostřednictvím veřejné datové sítě

do datové schránky žalobce nabylo právní moci dne 3. 5. 2022. V návaznosti na rozsudek Krajského soudu v Plzni č. j. 77 A 40/2022 - 117 (podle výroku pod bodem VI. se úřadu práce ukládá, pokud se žalobce za tím účelem dostaví ve lhůtě do dvou týdnů od právní moci tohoto rozsudku, řádně do protokolu sepsat žalobcem ústně činěná podání, a to žádost o určení neplatnosti doručení, žádost o prominutí zmeškání lhůty pro podání odvolání a odvolání proti rozhodnutí ze dne 4. 4. 2022 čj. 62163/2022/PPA, a postupovat tak, jako by tato podání byla učiněna dne 11. 05. 2022) bylo odvolání podáno dne 11. 05. 2022. Toto datum přesahuje obě výše uvedená možná data konce běhu lhůty pro podání odvolání. Žalovaná rozhodnutím ze dne 26. 03. 2025, č. j. MPSV-2025/75235-914, odvolání jako opožděné zamítla, neboť bylo podáno po zákonem stanovené odvolací lhůtě a podle pravomocného rozhodnutí žalované ze dne 16. 07. 2024, č. j. MPSV-2024/161156-914, nebylo prominuto zmeškání úkonu pro podání odvolání a podle pravomocného rozhodnutí žalované ze dne 20. 03. 2025, č. j. MPSV-2025/71209-914, nebylo vyhověno žádosti o určení neplatnosti doručení rozhodnutí úřadu práce ze dne 04. 04. 2022, č. j. 62163/2022/PPA. Rozhodnutí žalované ze dne 26. 03. 2025, č. j. MPSV-2025/75235-914, nabylo právní moci dne 04. 04. 2025.

Obsah správního spisu

13. Z obsahu správního spisu vyplývá, že dne 31. 1. 2022 podal žalobce žádost o dávku příspěvku na živobytí. Výzvou ze dne 1. 2. 2022, č. j. 1054/2022/PPA, byl žalobce vyzván, aby do osmi dnů doložil rozhodné skutečnosti pro posouzení nároku na dávku s tím, že pokud tak neučiní, může být dávka nepřiznána. Tato výzva byla žalobci doručena dne 2. 2. 2022. Žalobce dne 7. 2. 2022 předložil úřadu práce prohlášení o svém bydlišti a rozsudek stanovící mu vyživovací povinnost. Dne 10. 2. 2022 žalobce požádal úřad práce, aby přerušil probíhající řízení o jeho žádosti, a to z důvodů psychických i fyzických, přičemž odkázal na přílohy tohoto podání, v němž měly být „základy mých zdravotních potíží“. Žalobce uvedl, že o pokračování či skončení všech řízení zažádá, až se zlepší jeho stav, nebo až se zlepší jeho finanční situace. Přílohou tohoto podání však byl jen vyplněný tiskopis souhlasu s předáváním rodného čísla České poště. Usnesením ze dne 28. 2. 2022, č. j. 19392/2022/PPA, přerušil úřad práce řízení do 31. 3. 2022 s tím, že mu tak prodloužil dobu předložení podkladů nezbytných pro posouzení jeho žádosti o 49 dní. Současně žalobce upozornil, že nebudou-li předmětné poklady úřadu práce předloženy do 31. 3. 2022, bude jeho žádost o dávku zamítnuta; ve stejné lhůtě měl žalobce úřadu práce předložit také podklady, kterými prokáže, že není ze zdravotních důvodů schopen požadované podklady předložit. Usnesení bylo žalobci doručeno dne 3. 3. 2022. Vyrozměněním ze dne 4. 4. 2022, č. j. UP/11739/2022/HN, sdělil úřad práce žalobci, že se pokračuje v řízení o jeho žádosti.
14. Rozhodnutím ze dne 4. 4. 2022, č. j. 62163/2022/PPA, byla žalobcova žádost o dávku příspěvku na živobytí zamítnuta. Důvodem zamítnutí bylo nepředložení nezbytných podkladů pro posouzení nároku na žádanou dávku. Toto rozhodnutí bylo žalobci doručeno dne 6. 4. 2022.
15. Dne 8. 4. 2022 se žalobce dostavil na úřad práce a nahlédl do spisu. Žalobce se na úřad práce dostavil následně ještě 11. 5. 2022 a průběh jednání byl zachycen v protokolu. Podle něj žalobce žádá o neúčinnost doručení všech písemností od data podání žádosti o dávku příspěvku na živobytí, a to s ohledem na svůj zdravotní stav s tím, že dne 19. 4. 2022 vhodil příslušné lékařské zprávy do schránky úřadu práce. Domáhal se prominutí zmeškání

úkonu a vrácení řízení ve věci na začátek. Oprávněnou úřední osobou mu bylo doporučeno podat písemně odvolání proti rozhodnutí ze dne 4. 4. 2022.

16. Rozsudkem Krajského soudu v Plzni ze dne 20. 3. 2024, č. j. 77 A 40/2022-117, byla úřadu práce uložena povinnost, v případě, pokud se žalobce dostaví do dvou týdnů od právní moci tohoto rozsudku, řádně do protokolu sepsat žalobcem ústně činěná podání, a to žádost o určení neplatnosti doručení rozhodnutí ze dne 4. 4. 2022, č. j. 62163/2022/PPA, žádost o prominutí zmeškání lhůty pro podání odvolání proti rozhodnutí ze dne 4. 4. 2022, č. j. 62163/2022/PPA, a odvolání proti rozhodnutí dne 4. 4. 2022, č. j. 62163/2022/PPA, a postupovat tak, jako by podání byla učiněna dne 11. 5. 2022.
17. Z protokolu o ústním jednání ze dne 16. 5. 2024 plyne, že se žalobce dostavil na pracoviště úřadu práce. V rámci jednání předložil podklady pro vydání rozhodnutí, které chtěl doložit k odvolání. Současně podal odvolání proti rozhodnutí úřadu práce ze dne 4. 4. 2022, č. j. 62163/2022/PA, kterým byla zamítnuta jeho žádost o dávku příspěvku na živobytí. V souvislosti se svou žádostí o prominutí zmeškání úkonu ze zdravotních důvodů poukázal žalobce na lékařské zprávy, které předložil úřadu práce dne 19. 4. 2022, zejména na zprávu neurologa ze dne 23. 3. 2022, podle které byl indisponován do začátku května 2022, protože nebyl schopen podklady, k jejich předložení byl vyzván, doložit ve lhůtě stanovené v usnesení o přerušení řízení ze dne 28. 2. 2022 (tj. do 31. 3. 2022). Vedle toho žalobce požádal o vyslovení neúčinnosti doručení rozhodnutí úřadu práce ze dne 4. 4. 2022.
18. Usnesením ze dne 30. 5. 2024, č. j. UPCR-PM-2024/118189-20190600, rozhodl úřad práce, že žalobci nepromíjí zmeškání úkonu spočívajícího v podání odvolání proti rozhodnutí ze dne 4. 4. 2022, č. j. 62163/2022/PPA. Důvody tohoto rozhodnutí shrnul úřad práce v odůvodnění citovaného usnesení následovně: „Po prostudování spisové dokumentace tak správní orgán došel k závěru, že v celém průběhu řízení, kdy účastník činil samostatně právní úkony, se správním orgánem osobně jednal i v době, kdy běžela lhůta pro podání odvolání, mu tato lhůta marně uplynula, aniž by účastník řízení jakkoli namítl nespokojenost s vydaným rozhodnutím. Správní orgán tedy seznal podání žádosti o prominutí zmeškaného úkonu jako neospravedlnitelně opožděnou snahu o podání odvolání a zdravotní důvody uváděné účastníkem řízení neshledal jako omluvitelný důvod.“
19. Uvedené usnesení napadl žalobce odvoláním dne 25. 6. 2024. Rozhodnutím ze dne 16. 7. 2024, č. j. MPSV-2024/161156-914, však žalované Ministerstvo práce a sociálních věcí žalobcovo odvolání zamítlo a usnesení úřadu práce potvrdilo. Konstatovalo přitom, že na základě právního názoru soudu (ve věci sp. zn. 77 A 40/2022, pozn. soudu) byla ve věci splněna subjektivní lhůta, žalobce požádal o prominutí zmeškání úkonu podání odvolání a neúčinnost jeho doručení a zároveň podal samotné odvolání. Po přezkoumání odvoláním napadeného usnesení však žalovaný dospěl k závěru, že úřad práce správně rozhodl o neprominutí zmeškání úkonu, protože žalobce neprokázal, že by překážkou byla dočasná nepřítomnost nebo jiné závažné důvody ve smyslu § 24 odst. 2 správního řádu, které nastaly bez jeho zavinění. Lhůta pro podání odvolání počala plynout dne 7. 4. 2022 a dne 22. 4. 2022 nabylo rozhodnutí o zamítnutí žádosti o dávku příspěvku na živobytí právní moci. Žalobce měl možnost od 2. 2. 2022 (doručení písemné výzvy) do 31. 3. 2022 (přerušení řízení na nezbytně nutnou dobu) doložit požadované rozhodné skutečnosti a v období od 6. 4. 2022 do 21. 4. 2022 podat odvolání v řádné lhůtě.

Žalobcem doložené lékařské zprávy se týkají období roku 2021 a neurologický nález z 23. 3. 2022 neprokazuje, že žalobce by nebyl schopen chůze, orientace v obvyklých situacích a přiměřeně v nich reagovat, že nemá přiměřené duševní kompetence, není schopen vytvářet rukou psané zprávy či používat běžné komunikační prostředky. Za rozhodné období nebylo předloženo potvrzení o pracovní neschopnosti či zpráva z hospitalizace. Kromě toho mohl žalobce využít institutu zastupování podle správního řádu. Zastoupení na základě plné moci je fakultativním zastoupením, tj. je na účastníku řízení, zda si zmocněnce zvolí či nikoli.

20. Usnesením Úřadu práce ČR – krajské pobočky v Plzni čj. UPCR-PM-2025/16862-20190506 ze dne 27.01.2025 rozhodl úřad práce o nevyhovění žádosti o určení neplatnosti doručení rozhodnutí č. j. 62163/2022/PpA ze dne 04.04.2022. V odůvodnění správní orgán uvedl, že podle § 41 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu správní orgán promine zmeškání úkonu, prokáže-li podatel, že překážkou byly závažné důvody, které nastaly bez jeho zavinění. Podle správního orgánu prvního stupně žalobce neprokázal, že by si pro dočasnou nepřítomnost či z jiného důvodu nemohl bez svého zavinění vyzvednout v desetidenní lhůtě datovou zprávu obsahující rozhodnutí o zamítnutí žádosti o příspěvek na živobytí. Odůvodněnost neúčinnosti doručení datové zprávy nebyla opřena např. o skutečnost, že žalobce byl hospitalizován a neměl tak možnost se do datové schránky přihlásit.
21. Rozhodnutím žalovaného ze dne 20. 3. 2025 bylo odvolání žalobce zamítnuto a bylo potvrzeno rozhodnutí ze dne 27. 1. 2025 o nevyhovění žádosti o určení neplatnosti doručení rozhodnutí s tím, že žalobce v protokolu o ústním jednání ze dne 16. 5. 2024 neuvedl důvody, pro které by neměl v rozhodném období přístup k datové schránce ani neprokázal dočasnou nepřítomnost (např. hospitalizaci, služební cestu nebo dovolenou), ani jiný vážný důvod, pro který si nemohl bez svého zavinění datovou zprávu v desetidenní lhůtě vyzvednout.
22. Touto žalobou napadeným rozhodnutím žalovaný zamítl jako opožděné odvolání žalobce proti rozhodnutí úřadu práce ze dne 4. 4. 2022, č. j. 62163/2022/PPA, kterým byla žalobcova žádost o dávku příspěvku na živobytí zamítnuta. Důvodem zamítnutí bylo nepředložení nezbytných podkladů pro posouzení nároku na žádanou dávku. Toto rozhodnutí bylo žalobci doručeno dne 6. 4. 2022. V žalobou napadeném rozhodnutí se uvádí: „Podle rozsudku Krajského soudu v Plzni č. j. 63 Ad 13/2024 - 94 ze dne 18.12.2024 bylo rozhodnutí odvolacího orgánu č. j. MPSV-2024/161310-914 ze dne 16.07.2024 zrušeno a věc vrácena k novému projednání. V odůvodnění rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 18.12.2024 je uvedeno, že žadatel neprokázal, že by mu v podání odvolání proti rozhodnutí úřadu práce č. j. 62163/2022/PPA ze dne 4. 4. 2022 bránila závažná překážka na jeho vůli nezávislá. Proto jsou rozhodnutí správních orgánů, že u žadatele nejsou splněny podmínky pro prominutí zmeškání podání tohoto odvolání, považována za zákonná. Není však sporu o tom, že žadatel požádal také o určení neplatnosti doručení rozhodnutí úřadu práce č. j. 62163/2022/PPA ze dne 04.04.2022. Usnesením č. j. UPCR-PM-2025/16862-20190506 ze dne 27.01.2025 rozhodl úřad práce o nevyhovění žádosti o určení neplatnosti doručení rozhodnutí č. j. 62163/2022/PpA ze dne 04.04.2022. V rámci odvolacího řízení bylo rozhodnutím odvolacího orgánu, č. j. MPSV-2025/71209-914 ze dne 20.03.2025, usnesení úřadu práce potvrzeno a odvolání žadatele zamítnuto. Rozhodnutí odvolacího orgánu ze dne 20.03.2025 nabylo právní moci dne 24.03.2025. Správní rozhodnutí úřadu práce č. j. 62163/2022/PPA ze dne 04.04.2022 o zamítnutí

žádosti o dávku příspěvek na živobytí obsahuje poučení, ve kterém je uvedeno, že proti tomuto rozhodnutí lze ve lhůtě 15 dnů ode dne jeho oznámení podat odvolání. Odvolací lhůta činí 15 dnů ode dne oznámení rozhodnutí (ustanovení § 83 odst. 1 správního řádu). Správní rozhodnutí úřadu práce č. j. 62163/2022/PpA ze dne 04.04.2022 o zamítnutí žádosti o příspěvek na živobytí bylo vypraveno dne 05.04.2022 a doručováno prostřednictvím veřejné datové sítě do datové schránky fyzické osoby. Rozhodnutí bylo považováno za doručené desátým dnem po dodání zprávy do datové schránky (tzv. fikcí) dne 15.04.2022. Prostřednictvím provozovatele poštovních služeb bylo rozhodnutí úřadu práce převzato osobně žadatelem dne 6. 4. 2022. Patnáctidenní lhůta stanovená pro podání odvolání je lhůtou zákonnou, začala plynout dne 16.04.2022 a posledním dnem pro podání odvolání byl den 02.05.2022. Žadatel má zřízenou datovou schránku fyzické osoby. Pokud by se za den doručení považoval datum 06.04.2022, posledním dnem pro podání odvolání by byl den 21.4.2022. V návaznosti na rozsudek Krajského soudu v Plzni č. j. 77 A 40/2022 - 117 ze dne 20.03.2024 bylo odvolání podáno dne 11.05.2022. Rozhodnutí úřadu práce doručené prostřednictvím veřejné datové sítě do datové schránky žadatele nabylo právní moci dne 03.05.2022. Odvolací správní orgán opožděné odvolání zamítl, neboť bylo podáno po zákonem stanovené odvolací lhůtě a podle pravomocného rozhodnutí odvolacího orgánu č. j. MPSV-2024/161156-914 ze dne 16. 7. 2024 nebylo prominuto zmeškání úkonu pro podání odvolání a podle pravomocného rozhodnutí odvolacího orgánu č. j. MPSV-2025/71209-914 ze dne 20. 3. 2025 nebylo vyhověno žádosti o určení neplatnosti doručení rozhodnutí úřadu práce č. j. 62163/2022/PPA ze dne 04.04.2022.“

Posouzení soudem

23. Žalobu soud neshledal důvodnou.
24. Podle § 24 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb. prokáže-li adresát, že si pro dočasnou nepřítomnost nebo z jiného vážného důvodu nemohl bez svého zavinění uloženou písemnost ve stanovené lhůtě vyzvednout, může za podmínek ustanovení § 41 požádat o určení neplatnosti doručení nebo okamžiku, kdy byla písemnost doručena. Podle § 41 odst. 4 správního řádu správní orgán promine zmeškání úkonu, prokáže-li podatel, že překážkou byly závažné důvody, které nastaly bez jeho zavinění.
25. Soud především podotýká, že ve svém předchozím rozsudku čj. 63 Ad 13/2024-94 ze dne 18. 12. 2024 soud vypořádal většinu žalobních námitek, zejména námitky směřující proti nesprávnému hodnocení zdravotní indispozice žalobce správním orgánem. V aktuálně projednávané věci na těchto závěrech soud setrvává, zejména ohledně hlavní žalobní námitky, podle níž správní orgány neprávne posoudily žalobcův zdravotní stav a jeho (ne)schopnost činit úkony ve správním řízení o jeho žádosti o příspěvek na živobytí.
26. Judikatura NSS se již zabývala výkladem neurčitého právního pojmu „závažné důvody“ ve smyslu § 41 odst. 4 správního řádu. V rozsudku ze dne 17. 2. 2015, č. j. 7 Azs 13/2015-28, Nejvyšší správní soud vyslovil, že „závažné důvody, které představují překážku, jež bránila účastníkovi řízení učinit zmeškaný úkon (§ 41 správního řádu), musí být objektivní povahy, přičemž závažnost těchto důvodů se posuzuje vždy podle okolností konkrétního případu.“ Za „závažné důvody“ lze považovat například velmi vážný zdravotní stav nebo těžkou osobní či rodinnou situaci. Objektivní povaha „závažného důvodu“ vyplývá z toho, že jej účastník neplánoval a nastal bez možnosti jeho ovlivnění účastníkem. „Závažným důvodem“ je tedy skutečnost nahodilá, mimořádná, nikoliv závislá na vůli

účastníka. Z judikatury NSS plyne, že se v konkrétním případě může typicky jednat o velmi vážný zdravotní stav či těžkou osobní nebo rodinnou situaci (rozsudek ze dne 26. 10. 2016, č. j. 8 Azs 57/2016-36), případně hospitalizaci z důvodu vážného úrazu (rozsudek ze dne 26. 11. 2015, č. j. 7 As 208/2015-48). Naopak lze z rozhodovací praxe kasačního soudu citovat i ty případy, v nichž naopak závažné důvody ve smyslu § 41 správního řádu shledány nebyly. Tak kupříkladu v rozsudku ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021-28, č. 4219/2021 Sb. NSS, dospěl kasační soud k závěru, že akutní infekce dýchacích cest závažné důvody nekonstituuje, stejně jako distorze hlezna (vymknutý kotník), pokud účastník řízení nespecifikuje povahu a závažnost svého zranění (rozsudek ze dne 3. 12. 2020, č. j. 7 As 192/2020-35). Z judikatury NSS rovněž plyne, že existenci závažného důvodu, o nějž se žádost o prominutí zmeškání úkonu opírá, je povinen prokazovat účastník řízení (rozsudky ze dne 11. 1. 2012, č. j. 2 As 35/2011-54, ze dne 25. 1. 2018, č. j. 9 As 100/2017-46, či ze dne 7. 2. 2019, č. j. 7 Azs 14/2019-17).

27. Žalobce nyní v žalobě navrhl k důkazu provedení všech lékařských zpráv, které se týkají jeho zdravotních potíží spojených s infarktem a které zakládal do správního spisu. Soud tento důkazní návrh zamítl, neboť obsahem správního spisu se v soudním řízení správním důkaz neprovádí. Soud neprovedl ani žalobcem navržený důkaz výsledky všech lékařů audiozáznamy z jednání žalobce se správním orgánem ve dnech 8. 4. 2022 a 11. 5. 2022 pro nadbytečnost, neboť zdravotní stav žalobce byl dle názoru soudu bez důvodných pochybností a dostatečně prokázán předloženými lékařskými zprávami.
28. Soud k tomuto opětovně poukazuje na zprávu neurologa MUDr. V. M. ze dne 23. 3. 2022 je žalobcův neurologický náález a orientační kognitivní v mezích normy, žalobce je z hlediska neurologa „schopen normálního fungování a aptus (práceschopný) od začátku května 2022.“
29. Dle názoru soudu z této lékařské zprávy jednoznačně vyplývá, že se vztahuje k žalobcově práceschopnosti, přičemž ovšem práceschopnost sama o sobě nutně neimplikuje splnění podmínek pro prominutí zmeškání úkonu, ani pro vyhovění žádosti o určení neplatnosti doručení rozhodnutí. Žalobce sdělil, že byl do května 2022 nezpůsobilý k právnímu jednání. Sám sdělil MUDr. M., že již v březnu 2022 normálně řídí automobil a řeší exekuce. Řešil je však z klidu domova prostřednictvím pošty. Byl schopen se 8. 4. 2022 dostavit na úřad práce.
30. Dle názoru soudu žalobce byl schopen podat včasné odvolání, neboť pouze byl uznán práceschopný, avšak jinak nejpozději od 23. 3. 2022 byl žalobce dle zprávy neurologa schopen normálního fungování.
31. Dle názoru soudu žalobce tedy měl a mohl v době přerušování řízení o žádosti o příspěvek na živobytí dodržet lhůtu a do 31. 3. 2022 předložit potřebné podklady ke své žádosti. Ze stejného důvodu je soud toho názoru, že žalobce měl a mohl podat případně včasné odvolání proti rozhodnutí ze dne 4. 4. 2022. Dle názoru soudu tedy správní orgány nepochybily, když neprominuly žalobci zmeškání lhůty k podání odvolání, nevyhověly jeho žádosti o určení neplatnosti doručení rozhodnutí, ani když žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí zamítl odvolání žalobce ve věci samé jako opožděné, neboť žalobce nijak neprokázal, že bez jeho zavinění existovaly závažné důvody, které mu znemožňovaly činit potřebné úkony ve správním řízení.
32. Správní orgány nebyly povinny zjišťovat ze své úřední povinnosti žalobcův zdravotní stav, jak se žalobce mylně domnívá v žalobě, jednalo se o řízení zahájené na jeho žádost, proto

žalobce byl povinen svá tvrzení doložit. Žalobce své tvrzení, že byl schopen činit úkony až od 1. 5. 2025, neprokázal, z neurologické zprávy ze dne 23. 3. 2022 neschopnost k právním úkonům nevyplývá, ani z jiných podkladů, které žalobce doložil do správního spisu.

33. Nelze přitom přehlédnout, že samo podání odvolání v dané věci nebylo nijak složitým úkonem. Žalobce nepochybně porozuměl obsahu rozhodnutí o zamítnutí své žádosti ze dne 4. 4. 2022, když se dne 8. 4. 2022 dostavil na úřad práce nahližet do správního spisu (přičemž sám konstatuje, že se mu nejednalo jen o nahlédnutí do spisu, ale o snahu *celou věc s úřadem práce řešit*, což se mu nepodařilo jen pro tvrzenou neochotu úředních osob). I z toho je zjevné, že žalobci zřejmě nic nebránilo v podání odvolání v zachované odvolací lhůtě.
34. Tento závěr přitom plně odpovídá i způsobu, kterým žalobce v samotném řízení o žádosti o příspěvek na živobytí vystupoval, a to ještě před březnem 2022. Byl totiž především schopen dne 31. 1. 2022 toto řízení podáním příslušné žádosti (vyplněný tiskopis zaslaný úřadu práce prostřednictvím datové schránky) vůbec zahájit. Rovněž byl schopen reagovat na výzvu úřadu práce ze dne 1. 2. 2022 k doložení podstatných skutečností, když dne 7. 2. 2022 úřadu práce doručil prohlášení o svém bydlišti a způsobu úhrad za něj, stejně jako rozsudek ukládající mu hradit výživné na jeho dceru. Následně ještě 10. 2. 2022 požádal o přerušení řízení a zaslal úřadu práce vyplněný tiskopis souhlasu s předáváním rodného čísla České poště. Tyto procesní úkony přitom podle názoru soudu nejsou významně jednodušší než podání odvolání ve věci žádosti o příspěvek na živobytí, neboť ani v něm není třeba formulovat složitou právní argumentaci, která by přesahovala schopnosti průměrného právního laika.
35. Soud tedy v základu aprobuje závěr, k němuž v posuzované věci dospěly správní orgány, totiž že žalobce neprokázal, že by mu v podání odvolání proti rozhodnutí úřadu práce ze dne 4. 4. 2022, č. j. 62163/2022/PPA, bránila závažná překážka na jeho vůli nezávislá. Proto je třeba rozhodnutí správních orgánů, že u žalobce nejsou splněny podmínky pro prominutí zmeškání podání tohoto odvolání, považovat za zákonné.
36. Pokud jde o námitky žalobce v žalobě, směřující proti jednotlivým úkonům správního orgánu v řízení (např. dle názoru žalobce nesprávný odkaz pouze na § 64 odst. 1 správního řádu, nikoli na § 64 odst. 2 správního řádu či údajně nesprávné formulace v rozhodnutí o přerušení řízení a ve vyrozumění o pokračování v řízení, v rozhodnutí o zamítnutí dávky) nejsou relevantními námitkami, které by byly s to zpochybnit žalobou napadené rozhodnutí, neboť v dané věci soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí o zamítnutí odvolání žalobce pro opožděnost, tj. zda byly splněny podmínky pro vydání tohoto rozhodnutí.

Závěr a náklady řízení

37. Vzhledem ke všem zjištěným skutečnostem soudu nezbylo, než žalobu zamítnout jako nedůvodnou ve smyslu § 78 odst. 7 s. ř. s., dle něhož soud zamítne žalobu, není-li důvodná (výrok I. rozsudku), když žádná z žalobních námitek nebyla shledána důvodnou.
38. O náhradě nákladů řízení (výrok II. rozsudku) bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 věta první s. ř. s., kdy by na náhradu nákladů řízení měl právo žalovaný, jenž měl ve věci plný úspěch. Žalovanému však žádné náklady řízení nad rámec běžné úřední činnosti

nevznikly, ani nepožadoval jakoukoli jejich náhradu, proto nebyla náhrada nákladů žádnému z účastníků řízení přiznána.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost do dvou týdnů po jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost (§ 104a s. ř. s.).

Plzeň 5. ledna 2026

Mgr. Jana Komínková v.r.
samosoudkyně